

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

7145224
56 172

Sayı : 43728771-610.00- **3108**
Konu : 7/45224 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

15 TEMMUZ 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 17.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00-182899 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, İzmir Milletvekili Sayın R. Aşkın TÜRELİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/45224 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(4 Sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

okir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 9DAK-003V-8HRY kodu ile yapılabilir.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN R. AŞKIN TÜRELİ'NİN YÖNELTTİĞİ 7/45224 ESAS
SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:**

Soru 1: 31/12/2013 tarihli ve 2013/5761 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla otomobilden alınan özel tüketim vergilerine silindir oranlarına göre yüzde 5, yüzde 10 ve yüzde 15 oranlarında zam yapılmasını otomobil satışlarını azaltan nedenlerden biri olarak görüyor musunuz?

Cevap 1: 2014 yılında, söz konusu vergi oran artışlarının otomobil satışlarını 2013 yılına göre bir miktar düşürücü yönde etkisinin olabileceği değerlendirilmekle birlikte; geçmiş yıllardaki otomobil satış rakamlarının sektörün bile beklentilerinin üzerinde olduğu da dikkatlerden kaçırılmamalıdır. Bu kapsamda, 2002-2013 döneminde satılan otomobil sayısına ilişkin verilerin yer aldığı Tablodan da görüleceği üzere, 2012 yılı hariç olmak üzere, 2009 yılından beri otomobil satışlarında bir önceki yıla göre ciddi bir artış yaşanmıştır.

Tablo: Toplam Otomobil Satışları

Yıl	Adet	Değişim (%)
2002	90.615	
2003	227.036	150,6
2004	451.209	98,7
2005	438.597	-2,8
2006	373.219	-14,9
2007	357.465	-4,2
2008	305.998	-14,4
2009	369.819	20,9
2010	509.784	37,8
2011	593.519	16,4
2012	556.280	-6,3
2013	664.655	19,5

Kaynak: Otomotiv Sanayii Derneği

Soru 2: Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararının doğru bir karar ve uygulama olduğunu düşünüyor musunuz?

Cevap 2: Cari açık ve yurtiçi tasarrufların yetersizliği ülkemizin karşı karşıya olduğu en önemli ekonomik sorunların başında gelmektedir. Bu nedenledir ki, cari açığın azaltılması ve yurtiçi tasarrufların artırılması 10. Kalkınma Planının temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Vergi politikası da bu amaçlara katkı sağlamaya yönelik olarak kullanılabilecek alternatifler arasında bulunmaktadır. Bu doğrultuda, özellikle ithalat yoğunluğunun yüksek olduğu ürünlerin pek çoğuna yönelik, otomobil sektöründekine benzer şekilde, kredi sınırlaması ve/veya vergi düzenlemesi yapma ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda, otomotiv sektöründeki söz konusu vergi artışı makroekonomik sorunlarla mücadele kapsamında kapsamlı bir politikanın parçası niteliğindedir.

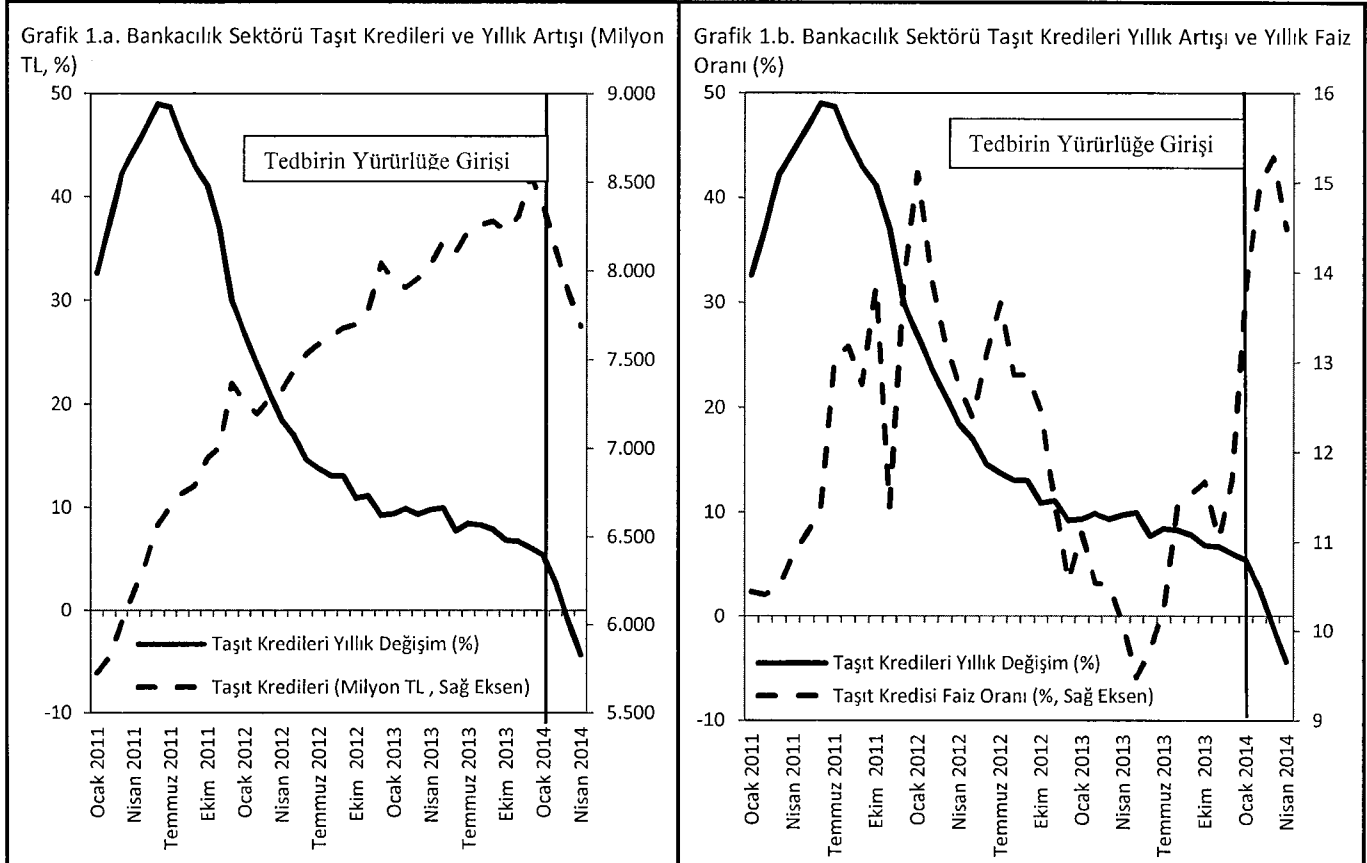
Soru 3: BDDK'nın kredi işlemlerine yönelik olarak getirdiği kısıtlamaların otomotiv piyasasını durgunlaştırdığına yönelik eleştirilere nasıl bakıyorsunuz?

Soru 5: Faizlerde yaşanan dalgalanmalar size göre de otomotiv piyasasını olumsuz etkilemekte midir?

Cevap 3, 5: Tasarruf oranlarının düşük olması nedeniyle yatırımların finansmanı için gerekli fon ihtiyacının önemli kısmının yurtdışı tasarruflardan karşılanması sonucunu getirmiştir. Ayrıca, cari açığı hızlı artış nedeniyle ithal ürünlerin yoğunlukta olduğu alanlarda iç tüketimdeki hızlı artışı ve tüketim artışına yol açan tüketici kredilerindeki artışı kontrol altına alabilmek amacıyla 2013 yılında bir dizi makro ihtiyati tedbir alınmıştır. Bu tedbirlerle tüketimin finansmanında kullanılan kredilerin üretken yatırımlara yönlendirilmesi, finansal sistemdeki risklerin azaltılması ve ekonomik şokların etkisinin zayıflatılması amaçlanmıştır.

Yukarıda belirtilen amaçlara yönelik olarak yürürlüğe konulan tedbirler kapsamında, 31.12.2013 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan ve 01.02.2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren taşıt kredilerine ilişkin tedbirler de mevcuttur. Buna göre, taşıt kredilerine 48 ay vade sınırı getirilmiştir. Ayrıca, taşıt değeri 50.000 TL'ye kadar olan bireysel taşıt kredilerinde yüzde 70, 50.000 TL üzeri taşıt kredilerinde 50.000 TL'yi aşan kısım için yüzde 50 oranında kredi/değer oranı getirilmiştir. Taşıt kredilerine yönelik alınan tedbirler ve aynı dönemde faiz oranlarında yaşanan artış, 2014 yılında bireysel taşıt kredilerinin artış hızının azalmasında etkili olmuştur. Buna göre, 2013 yılında, yıllık yüzde 6 seviyesinde artan bireysel taşıt kredileri, 2014 yılı Nisan ayı itibarıyla yıllık olarak yüzde 4,4 azalarak 7,7 milyar TL'ye gerilemiştir.

Grafik: Taşıt Kredileri ve Faiz Oranı

Kaynak: BDDK

7

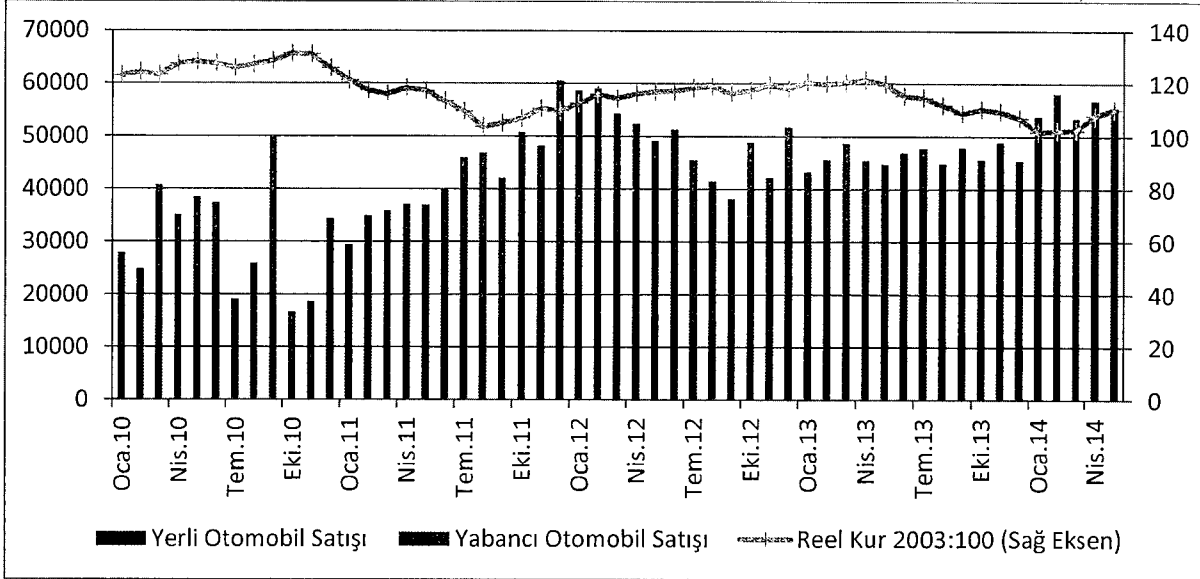
Ayrıca, 2013 yılı sonunda yüzde 11,7 olan taşıt kredisi faiz oranı Merkez Bankası kararlarıyla birlikte 2014 yılı Mart ayında yüzde 15,3 düzeyine çıktıktan sonra Nisan ayında yüzde 14,5 düzeyinde gerçekleşmiştir. Taşıt kredilerinde yaşanan bu maliyet artışının da taşıt kredisi kullanımını azaltıcı yönde sonuç doğurduğu değerlendirilmektedir.

Kalkınma Bakanlığı hesaplamalarına göre 2013 yılı Eylül ayı itibarıyla son 1 yılda ortalama olarak her 100 birinci el taşıtın 33,7'sinde bireysel taşıt kredisi kullanılmıştır. Bu kapsamda bireysel taşıt kredilerine yönelik alınan maliyet artırıcı tedbirlerin, otomotiv piyasasını etkilediği değerlendirilmektedir.

Soru 4: Kurlarda yaşanan ani yükselmelerin otomotiv sektörüne darbe vurduğu konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Cevap 4: Otomobil satışlarındaki gerilemede döviz kurundan ziyade cari açığı aşağı çekmek için yurtiçi talebi kontrol altında tutmaya yönelik olarak kredi genişlemesini sınırlamak için TCMB tarafından uygulanan sıkı para politikasının etkili olduğu değerlendirilmektedir. TCMB'nin politika faiz oranlarını Ocak ayında yükseltmesinin ardından taşıt kredilerinin de artış ivmesini kaybettiği gözlenmektedir. Taşıt kredileri (kur etkisinden arındırılmış) 2014 yılının ilk çeyreğinde, 2013 yıl sonuna göre, yüzde 6,58, Mayıs ayı sonunda ise yüzde 11,23 oranında azalmıştır. TCMB'nin TÜFE bazlı reel efektif kur endeksi 2014 yılının ilk üç ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 15,1 oranında değer kaybetmiştir. Nisan-Mayıs döneminde ise kurdaki değer kaybı yavaşlamış ve yüzde 9,6'ya gerilemiştir. Aynı dönemde toplam otomobil satışlarının da özellikle yabancı otomobil kaynaklı olarak azaldığı gözlenmektedir. 2014 yılı Ocak-Mayıs döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomobil satışları yüzde 22,7, yabancı otomobil satışları yüzde 25,6, yerli otomobil satışları ise yüzde 10,1 oranında azalmıştır.

Grafik: Toplam Otomobil Satışları (Mevsimsel Düzeltilmiş) ve Reel Kur (2003:100)

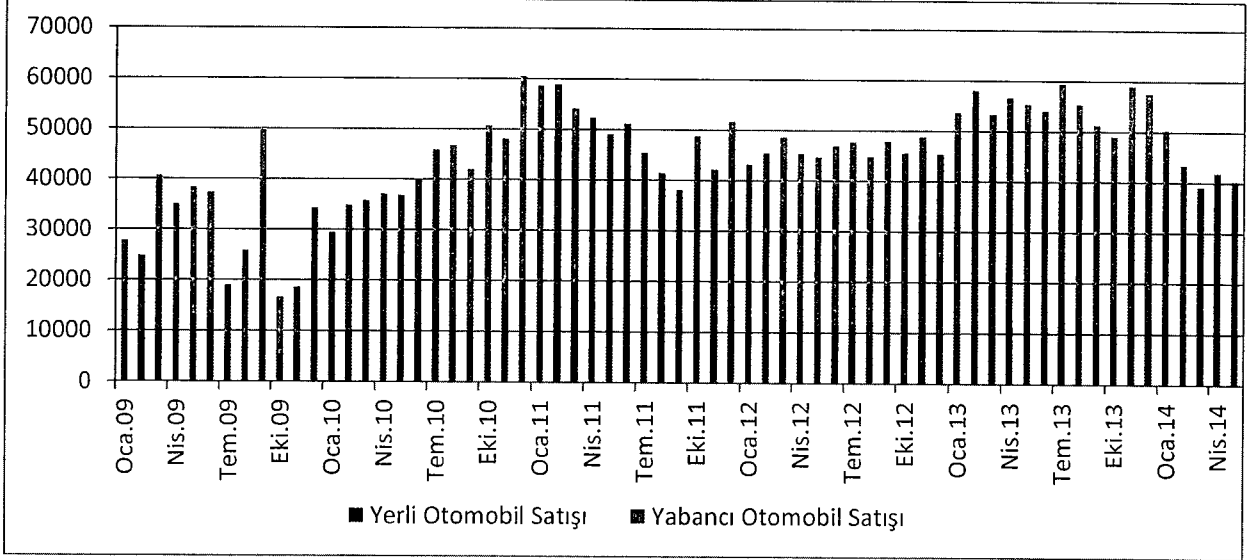

Kaynak: TCMB, Otomotiv Sanayii Derneği

Soru 6: Araç fiyatlarında yaşanan artışın, taşıt kredilerindeki sınırlamaların ve ÖTV artışının yılın geri kalan kısmında otomobil pazarını olumsuz etkilemeye devam edeceği konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

Cevap 6: Ekonomide yeniden dengelenme sürecinde büyümenin temel kaynağı ihracat olmuştur. Cari açığı kısma ve enflasyonu dizginlemeye yönelik olarak alınan makro-ihtiyati tedbirlerle iç talep sınırlandırılırken dış talebe dayalı bir büyüme patikası söz konusudur. 2014 yılının ilk çeyreğinde yüzde 4,3 oranında kaydedilen GSYH büyümesinde net mal ve hizmet ihracatının büyümeye katkısı pozitif 2,7 puan olmuştur (ilk çeyrekte mal ve hizmet ihracatı yüzde 11,4 oranında artarken ithalat artışı yüzde 0,8 olmuştur). Özellikle yabancı otomotiv satışlarının küresel krizden sonra aşırı seviyelere çıktığı, ancak ithalatı yoğun sektörlerde tüketim artışını dengelemek ve yurtiçi kredi genişlemesini sınırlamaya yönelik olarak alınan tedbirlerle normal seviyelerde dengeleneceği düşünülmektedir. Nitekim bu tedbirler sonucunda 2014 yılının ilk dört ayında cari açık, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 33,6 oranında azalarak 16,4 milyar dolara inmiştir.

Grafik: Toplam Otomobil Satışları (Mevsimsel Düzeltilmiş)

Kaynak: TCMB, Otomotiv Sanayii Derneği